

ΛΙΑ ΖΩΤΟΥ
ΘΟΔΩΡΗΣ
ΚΑΡΑΓΕΩΡΓΙΟΥ

η Ματωμένη
Αρχόντισσα

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

ΠΡΩΤΗ ΕΚΔΟΣΗ: 5.000 ΑΝΤΙΤΥΠΑ

ΤΙΤΛΟΣ ΒΙΒΛΙΟΥ: Η Ματωμένη Αρχόντισσα
ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ: Λία Ζώτου – Θοδωρής Καραγεωργίου
ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ – ΔΙΟΡΘΩΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ: Χρυσούλα Τσιρούκη
ΣΥΝΘΕΣΗ ΕΞΩΦΥΛΛΟΥ: Τζίνα Γεωργίου
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΟΠΟΙΗΣΗ: Μερσίνια Λαδοπούλου

© Λία Ζώτου – Θοδωρής Καραγεωργίου, 2018
© Φωτογραφιών εξωφύλλου: Vanessa Skotnitsky/Arcangel,
© Jaroslaw Blaminsky/Trevillion Images

© ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε., Αθήνα 2018

Πρώτη έκδοση: Απρίλιος 2018, 5.000 αντίτυπα

Έντυπη έκδοση ISBN 978-618-01-2554-2
Ηλεκτρονική έκδοση ISBN 978-618-01-2555-9

Τυπώθηκε στην Ευρωπαϊκή Ένωση, σε χαρτί ελεύθερο χημικών ουσιών, προερχόμενο αποκλειστικά και μόνο από δάση που καλλιεργούνται για την παραγωγή χαρτίου.

Το παρόν έργο πνευματικής ιδιοκτησίας προστατεύεται κατά τις διατάξεις του Ελληνικού Νόμου (Ν. 2121/1993 όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει σήμερα) και τις διεθνείς συμβάσεις περί πνευματικής ιδιοκτησίας. Απαγορεύεται απολύτως η άνευ γραπτής αδείας του εκδότη κατά οποιονδήποτε τρόπο ή μέσο αντιγραφή, φωτοανατύπωση και εν γένει αναπαραγωγή, διανομή, εκμίσθωση ή δανεισμός, μετάφραση, διασκευή, αναμετάδοση, παρουσίαση στο κοινό σε οποιαδήποτε μορφή (ηλεκτρονική, μηχανική ή άλλη) και η εν γένει εκμετάλλευση του συνόλου ή μέρους του έργου.

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε.

Έδρα: Τατοίου 121, 144 52 Μεταμόρφωση
Βιβλιοπωλείο: Εμμ. Μπενάκη 13-15, 106 78 Αθήνα
Τηλ.: 2102804800 • fax: 2102819550 • e-mail: info@psychogios.gr
www.psychogios.gr • <http://blog.psychogios.gr>

PSICHOGIOS PUBLICATIONS S.A.

Head Office: 121, Tatoiu Str., 144 52 Metamorfossi, Greece
Bookstore: 13-15, Emm. Benaki Str., 106 78 Athens, Greece
Tel.: 2102804800 • fax: 2102819550 • e-mail: info@psychogios.gr
www.psychogios.gr • <http://blog.psychogios.gr>

ΛΙΑ ΖΩΤΟΥ
ΘΟΔΩΡΗΣ
ΚΑΡΑΓΕΩΡΓΙΟΥ

η Ματωμένη
Αρχόντισσα

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ

*Όποιος ελεύθερα συλλογάται,
συλλογάται καλά.*

Ρήγας Βελεστινλής, Φυσικής Απάνθισμα

Οδησός, 20 Ιανουαρίου 1818

Η φλόγα του κεριού στο αριστερό χέρι του γονατισμένου άντρα τρεμόπαιξε, κάνοντας τις σκιές στο σκοτεινό δωμάτιο να σαλεύουν. Ο Ανδρέας Παππάς έσκυψε με ευλάβεια, και αφού έκανε τον σταυρό του, ασπάστηκε το εικόνισμα της Παναγίας που έστεκε πάνω στο χαμηλό τραπέζι και θαρρείς τον κοίταζε μέσα στα υγρά μάτια του. Το κρύο στο πέτρινο υπόγειο ήταν τόσο έντονο που οι ανάσες των δύο αντρών, εκείνου και του μνητή του, άχνιζαν. Ωστόσο, παρά την παγωνιά, η λευκή πουκαμίσσα του Ανδρέα είχε αρχίσει να μουσकेύει από τον ιδρώτα που έτρεχε στο στέρνο και στην πλάτη του. Η απόλυτη σιγή που επικρατούσε έκανε την ατμόσφαιρα ακόμη πιο επιβλητική, μυστηριακή, λες και οι δύο άντρες βρίσκονταν χωμένοι κάπου βαθιά στα έγκατα της γης όπου κανένας ήχος δεν μπορούσε να τους αγγίξει και κανένα μάτι δεν μπορούσε να τους φτάσει.

Οι λέξεις που ακολούθησαν βγήκαν από το στόμα του Ανδρέα αργά, σταθερά, με τον σεβασμό που άρμοζε στην ειδική εκείνη περίπτωση: «Ορκίζομαι ενώπιον του αληθινού Θεού ότι θέλω είμαι επί ζωής μου πιστός εις την Εταιρείαν κατά πάντα. Να φανερώσω το παραμικρόν από τα σημεία και τους λόγους

της, μήτε να σταθώ κατ' ουδένα λόγον ή αφορμή τού να καταλάβωσι άλλοι ποτέ ότι γνωρίζω τι περί τούτων, μήτε εις συγγενείς μου, μήτε εις πνευματικόν ή φίλον μου...».

Κύματα υπερηφάνειας φούσκωσαν τα στήθη του, καθώς η ώρα που εδώ και μήνες καρτερούσε είχε επιτέλους φτάσει. Ο άντρας με τις πυκνές φαβορίτες και τα μεγάλα εκφραστικά μάτια που γονάτιζε στο πλάι του και τον μυσούσε στα μυστικά της Εταιρείας, ο Αθανάσιος Τσακάλωφ, τον είχε πλησιάσει ένα βροχερό απόγευμα στη λέσχη της πόλης, με σκοπό να βολιδοσκοπήσει την περίπτωσή του και να εξετάσει τα φρονήματά του. Από τότε δοκίμαζε αδιάλειπτα την αφοσίωσή του, ώσπου πείστηκε πως ήταν έτοιμος να δώσει ακόμη και τη ζωή του για την πατρίδα και τον αγώνα της απελευθέρωσής της.

Του είχε μιλήσει για την τραγική κατάσταση που επικρατούσε στην Ελλάδα, για τον πόνο και τον ορυμαγδό, για τη σκλαβιά και την κακομεταχείριση. Κάθε του λέξη ήταν και ένα καρφί στην καρδιά του νεαρού εμπόρου που φλεγόταν από πεθυμιά να συμβάλει στην απελευθέρωση των υποδουλωμένων Ελλήνων. Μπορεί ο ίδιος να είχε γεννηθεί στην Οδησσό, μπορεί να μην είχε πατήσει χώμα ελληνικό ποτέ ως τότε στη ζωή του, όμως η φωτιά έκαιγε μέσα του από παιδί. Από τότε που ο πατέρας του του μιλούσε με τις ώρες για την ιδιαίτερη πατρίδα τους, την Ήπειρο, εκείνον τον τόσο ευλογημένο τόπο, και τα μάτια του βούρκωναν. Οι ιστορίες εκείνες είχαν σημαδέψει ανεξίτηλα την ψυχή του και είχαν ρίξει τον πρώτο σπόρο για αυτό που θα ακολουθούσε. Και σαν ο Τσακάλωφ είδε στη λάμψη των ματιών του αυτό που ήξερε να αναγνωρίζει στους ανθρώπους καλύτερα από οποιονδήποτε άλλον, του αποκάλυψε πως υπήρχε ελπίδα, πως έπειτα από χρόνια η στιγμή για την ελευθερία ίσως και να είχε επιτέλους φτάσει.

«Πατριώτες του εξωτερικού, όπως εγώ και εσύ, έχουν αρχί-

σει να βάζουν τα πρώτα στηρίγματα», του είχε εξηγήσει. «Είσαι έτοιμος να προσφέρεις στην πατρίδα, Ανδρέα; Είσαι έτοιμος να σταθείς όρθιος απέναντι στην ίδια την Ιστορία;»

Εκείνος είχε κουνήσει το κεφάλι του με ενθουσιασμό. Τους επόμενους μήνες, ο νεαρός έμπορος τους αφιέρωσε στο να αποδείξει την αξία, το ήθος και τις αρχές του. Όσοπου ο Τσακάλωφ, σίγουρος πια με ποιον είχε να κάνει, του μίλησε ανοιχτά για την Εταιρεία και του ζήτησε να τον ορκίσει.

Ο μυητής έβαλε το χέρι πάνω στον ώμο του γονατισμένου άντρα, που μόλις είχε ολοκληρώσει τον όρκο του, και τον αποδέχτηκε στους κόλπους της Εταιρείας.

Ο νεαρός έμπορος έσφιξε τα χείλη. Οι υποσχέσεις που προ ολίγου είχε δώσει ήταν μεγάλες και το καθήκον που αναλάμβανε βάραινε ήδη τις πλάτες του.

«Και τώρα έλα να σου μιλήσω για τον τρόπο που λειτουργεί η Εταιρεία», είπε ο Τσακάλωφ ήρεμα. Με φόντο τους χοντρούς πέτρινους τοίχους του μισοσκοτεινού υπογείου, η μορφή του έμοιαζε βγαλμένη από κάποιον πίνακα της Αναγέννησης.

Ακρογωνιαίο λίθο της Εταιρείας αποτελούσε ο μυστικός χαρακτήρας της, ο οποίος έπρεπε πάση θυσία να διασφαλιστεί, έτσι ο Τσακάλωφ τού μίλησε αόριστα για τη διοίκηση, την «Αόρατο Αρχή», όπως την αποκαλούσε, διότι απλούστατα κανένας δεν επιτρεπόταν να γνωρίζει περαιτέρω λεπτομέρειες για αυτήν. Στο μυαλό του νεαρού εμπόρου, όπως και των περισσοτέρων άλλωστε, κυριαρχούσε η ιδέα πως πίσω από την αρχηγία της Εταιρείας βρισκόταν ο ίδιος ο Τσάρος και πως η ομόθυρη Ρωσία ετοιμαζόταν να αναλάβει δράση για να αποτινάξει επιτέλους τον οθωμανικό ζυγό από τις πλάτες των Ελλήνων.

Δέος πλημμύρισε την ψυχή του νεαρού εμπόρου Ανδρέα Παπά, καθώς ο μυητής του τον χτύπησε στον ώμο και του ανήγγειλε πως πλέον ήταν ένας *Ιερέας* της Φιλικής, πως αποτελούσε

τον πυρήνα της επανάστασης, πως ανήκε στον κύκλο των ανθρώπων που είχαν βάλει σκοπό της ζωής τους να ελευθερώσουν την πατρίδα, να γράψουν την Ιστορία από την αρχή.

Την επομένη, ο Τσακάλωφ τού έδειξε τα σημάδια της Εταιρείας. Με απόλυτη προσήλωση ο Ανδρέας παρατηρούσε τον μνητή του, ώστε να αποτυπώσει κάθε λεπτομέρεια στο μυαλό του. Άκρα μυστικότητα θα κάλυπτε από εδώ και πέρα τα βήματά του. Εάν τα απολυταρχικά καθεστώτα που κυριαρχούσαν στην Ευρώπη υποπτεύονταν πως υπήρχε μια οργάνωση η οποία εξύφαινε επαναστατικά σχέδια, κάθε προσπάθεια θα ναυαγούσε και το γένος θα κινδύνευε να υποστεί τα σκληρά αντίποινα της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας.

Ιωάννινα, 23 Αυγούστου 1820

Η Δροσή έμεινε απολύτως ακίνητη, γονατισμένη μπροστά στον Εσταυρωμένο, κρατώντας μέχρι και την ανάσα της. Το μοναδικό φως στο παρεκκλήσι προερχόταν από ένα καντήλι, που κι αυτό ακόμη είχε χαμηλωμένη, θαρρείς επίτηδες, τη φλόγα του. Η μυρωδιά του θυμιάματος, που είχε ποτίσει τοίχους και στασίδια, ανακατεύτηκε με τις ευωδιές των βασιλικών και των λυγαριών, τις οποίες έφερε απ' έξω το βραδινό αεράκι με το άνοιγμα της πόρτας.

Μέσα στο μισοσκοτάδο η Δροσή διαισθάνθηκε την παρουσία μιας άλλης γυναίκας. Πλησίαζε αργά προς το μέρος της, με αέρινα βήματα, ώσπου την ένωσε στο πλάι της να κάνει τον σταυρό της, να γονατίζει και να ξετρυπώνει από τον κόρφο της ένα βελούδινο πουγκί. Δίχως να βγάλει λέξη, την επόμενη κιόλας στιγμή, το πέρασε στη χούφτα της.

Καταβάλλοντας προσπάθεια, η Δροσή κατάφερε να συγκρατήσει το τρέμουλο που απλωνόταν στο κορμί της και να βολέψει ήρεμα το πουγκί στον δικό της κόρφο. Έπρεπε να φανεί ψύχραιμη και δυνατή. Η Βασιλική έπαιζε το κεφάλι της για χάρη της, και το τελευταίο πράγμα που ήθελε ήταν να γίνει εκείνη η αιτία για να την πνίξουν στη Λίμνη των Στεναγμών. Πώς

μπορούσε όμως να χαλιναγωγήσει αυτό που ένιωθε; Από τη στιγμή που η κυρά της είχε ψιθυρίσει πως η ώρα της λευτεριάς της πλησίαζε, κόντευε να χάσει τα λογικά της.

Δέκα χρόνων παιδί ήταν όταν την είχαν αρπάξει και την είχαν σύρει στο χαρέμι του Αλή Πασά. Όσο κι αν την έκρυβε η μάνα της πίσω από μαντίλες, η ομορφιά της είχε τραβήξει σαν μαγνήτης το βλέμμα του υπεύθυνου του χαρεμιού. Χίμηξε πάνω στους στρατιώτες να τους σταματήσει ο πατέρας της, αλλά τον χτύπησαν μέχρι λιποθυμίας. Έπεσε στα πόδια τους η μάνα της να τους παρακαλέσει με λυγμούς, μα δεν της έδωσαν καμία σημασία. Σαν χθες θυμόταν τα απαρηγόρητα δάκρυά της να τρέχουν ασταμάτητα και το κορμί της να τραντάζεται από τα αναφιλητά καθώς έβλεπε το σπίτι της να χάνεται.

Από την πρώτη μέρα στο χαρέμι, η μικρή χριστιανή βρήκε προστασία και απάγκιο στη ζεστή αγκαλιά της Βασιλικής, που ήταν τρία χρόνια μεγαλύτερή της. Αυτή είχε αναλάβει να της δείξει τα κατατόπια. Πλάι σε εκείνη κατάφερε να σταθεί στα πόδια της, να καταπιεί τους φόβους και την απελπισία της.

Η νεαρή Βασιλική, που διέθετε τσαγανό αξιοζήλευτο και θέληση μοναδική, είχε βρεθεί στο χαρέμι και η ίδια από τα δώδεκά της. Προκειμένου να γλιτώσει τον πατέρα και τα αδέρφια της από τα εκδικητικά χέρια του Αλή, είχε προτείνει ως θυσία τον εαυτό της σε αντάλλαγμα τη ζωή τους.

«Με υπομονή θα μάθεις να ζεις εδώ μέσα. Μέρα με τη μέρα θα γίνεται όλο και πιο καλά», της έλεγε χαρακτηριστικά η νέα της φίλη. «Και ποτέ, μα ποτέ μην πάψεις να καρτεράς τη στιγμή που θα ελευθερωθείς», συμπλήρωνε πάντα ψιθυρίζοντας.

Η στιγμή εκείνη για τη Βασιλική δεν άργησε να έρθει. Μπορεί να μην κατάφερε να δραπετεύσει από το παλάτι του Αλή, όμως η πολυμήχανη νεαρή βρήκε έναν τρόπο διαφορετικό για να ξεφύγει από το χαρέμι. Με τη δύναμη του χαρακτήρα της,

έριξε τον ίδιο τον Πασά στα πόδια της. Μαγεμένος και τρελά ερωτευμένος μαζί της, ο Αλή, παρά την οργισμένη αντίδραση της πρώτης συζύγου του, παντρεύτηκε τη νεαρή χριστιανή και την έβαλε κορόνα στο κεφάλι του. Η επιρροή της πάνω του ήταν τόσο μεγάλη που όχι μόνο κατάφερε να κρατήσει την πίστη της, αλλά εξασφάλισε το δικαίωμα για κάθε χριστιανή του χαρεμιού να επισκέπτεται ένα μικρό εκκλησάκι το οποίο ο ίδιος ο Πασάς έφτιαξε για χάρη της.

Για τη Δροσή όμως, η οποία παρέμεινε στο χαρέμι, ο καιρός κύλησε αργά, βασανιστικά. Είδε το ημίγυμνο κορμί της να καθρεφτίζεται μέσα σε λάγνα μάτια άγνωστων αντρών και η ντροπή της ρήμαζε την καρδιά. Παρέδωσε την αγνότητά της στα άπληστα, σκληρά τους χέρια, λάφυρο ηδονής έγινε η ίδια της η ζωή, και έβλεπε τα χρόνια της αθωότητάς της να γλιστρούν μέσα σε ακόλαστες ορξείς και ερωτικά πάθη.

Δώδεκα χρόνια είχαν περάσει από τότε και η Βασιλική στις συναντήσεις τους δεν έπαυε να της θυμίζει την ίδια υπόσχεση που της είχε δώσει τη μέρα που έφευγε μακριά από το χαρέμι. «Θα έρθει και η δική σου η σειρά, σ' το υπόσχομαι!» της είχε ψιθυρίσει τότε, και η Δροσή είχε δει για πρώτη φορά τα μάτια της όμορφης κυράς να δακρύζουν. Και να που η ώρα είχε φτάσει! Πώς μπορούσε να κρατήσει την ψυχραιμία της; Πώς μπορούσε να σταματήσει τον πανικό που την είχε κυριεύσει;

«Μια από τις επόμενες μέρες θα βάλει φωτιά στην πόλη...» ακούστηκε πιο χαμηλή και από ψίθυρο η φωνή της Βασιλικής. «Τον άκουσα που το συζητούσε με τους στρατηγούς του και το αποφάσισε. Για να έχουν καλύτερη θέα προς τον εχθρό, λένε, τα κανόνια».

Η Δροσή δάγκωσε τα χείλη. Ήθελε να πει τόσο πολλά, να

ρωτήσει, να μάθει, όμως δε μίλησε, δεν είπε κουβέντα. Ήξερε πως, αν ήθελε να τα καταφέρει, έπρεπε μόνο να ακούει αυτά που είχε να της πει η Βασιλική και τίποτε άλλο. Η πόλη των Ιωαννίνων, έπειτα από τη ρήξη που είχε ο Αλή Πασάς με την Πύλη, βρισκόταν υπό στενή πολιορκία. Ο πολυάριθμος στρατός του Σουλτάνου τον είχε στριμώξει μέσα στα τείχη του κάστρου και ο πολυμήχανος Πασάς πάλευε να κρατήσει όρθιο το πασαλίκι του με κάθε τρόπο και μέσο.

«Θα γίνει χαλασμός, αν ξεσπάσει η φωτιά», συνέχισε η Βασιλική. «Πάνω στην ώρα της αντάρας θα τραβήξεις στη νότια μεριά του κάστρου. Θα έχω φροντίσει από τα πριν να σε αφήσουν να περάσεις από το παραπόρτι. Απ' έξω θα σε περιμένει ένας Σουλιώτης. Θα του δώσεις το πουγκί κι αυτός θα σε οδηγήσει μέχρι το Σούλι. Κατάλαβες;»

Η Δροσή κούνησε πάνω κάτω το κεφάλι. «Και εσύ τι θ' απογίνεις, Βασιλική;» τόλμησε να ξεστομίσει, καθώς δε βάσταγε να μένει άλλο σιωπηλή.

Η Βασιλική ακούμπησε απαλά τα δάχτυλα του χεριού της στα χείλη της Δροσής και την κοίταξε μέσα στα μάτια, υπενθυμίζοντάς της πως έπρεπε να σωπάσει. «Έχει και για μένα ο Θεός», είπε και την αγκάλιασε.

Εκείνη την έσφιξε δυνατά στον κόρφο της, καθώς καταλάβαινε πως αυτή ήταν η στερνή φορά που την αντάμωνε. Έπειτα την είδε να σηκώνεται αργά, να κάνει τον σταυρό της και να χάνεται στις σκιές της νύχτας. Περίμενε για μερικά λεπτά, όπως την είχε συμβουλέψει, και τράβηξε πίσω στο χαρέμι. Η συμπεριφορά της έπρεπε να είναι απόλυτα φυσιολογική ώστε να μην κινήσει καμία υποψία γι' αυτό που είχαν σχεδιάσει. Χώθηκε αθόρυβα κάτω από το στρωσίδι της και προσπάθησε να κοιμηθεί.

Την επομένη μπήκε στα λουτρά μαζί με τις υπόλοιπες γυναί-

κες και νίκηθηκε στα νερά που άχνιζαν. Έτριψε το κορμί της καλά και το αρωμάτισε με βαρύ ανατολίτικο μύρο. Χτένισε τα μακριά μαλλιά της, έβαψε το πρόσωπό της και φόρεσε τα πανάκριβα μεταξένια της πέπλα. Σαν πήρε ο ήλιος να πέφτει, μαζί με τις υπόλοιπες γυναίκες του χαρεμιού ενδύθηκε την πιο καλή διάθεσή της και μερικές σειρές μαργαριτάρια και βγήκε να χορέψει, να τραγουδήσει και να διασκεδάσει τον Πασά και τους καλεσμένους του.

Το «Ασλάνι των Ιωαννίνων» ξάπλωνε ανάμεσα στις πουπουλένιες μαξιλάρες και στα παχιά περσικά χαλιά σαν να μη συνέβαινε το παραμικρό έξω από τα τείχη της πόλης. Ηγωνιά του ήταν στολισμένη με ασημένιους κίονες, χρυσοποίκιλτα μπροκάρ παραπετάσματα, διαμάντια και ρουμπίνια που άστραφταν στο φως των κεριών. Με τη μαχαίρα και τα πιστόλια πάντα περασμένα στο ζωνάρι του, χαϊδεύοντας κάθε τόσο την πλούσια κατάλευκη γενειάδα του, τραβούσε βαθιές ρουφηξιές από τον ναργιλέ του, σκορπώντας πυκνά σύννεφα καπνού ολόγυρα. Στα μάτια του άστραφτε ακόμη η οξυδέρκεια του λύκου και η πονηριά της αλεπούς, παρά την προχωρημένη ηλικία του.

Η χαλαρή στάση που κρατούσε ήταν ένα τέχνασμα για να διατηρεί το ηθικό των στρατηγών του ακμαίο και υψηλό. Τα βράδια τούς καλούσε στο χαρέμι του και τους διασκεδάζε με τον καλύτερο τρόπο, και εκείνοι τη μέρα πολεμούσαν με όλες τους τις δυνάμεις. Σκορπούσε χρυσάφι με τις χούφτες, δωροδοκώντας τον εχθρό για να προκαλεί αναταραχές και ανταρσίες στο αντίπαλο στρατόπεδο. Μέχρι και με τους άσπονδους εχθρούς του, τους Σουλιώτες, είχε συνάψει συμφωνία, τάζοντάς τους πίσω το Σούλι, εάν του παρείχαν τη βοήθειά τους. Ο στρατός του πολιορκητή, ωστόσο, φαινόταν ατελείωτος και ο Πασάς ταμπουρωνόταν σε έναν όλο και πιο ασφυκτικό κλοιό.

Οι ανατολίτικοι ήχοι από τους ζουρνάδες και τα νταούλια

έδωσαν τον ρυθμό και η Δροσή, με αρκετές ακόμη γυναίκες, άρχισαν να λιχνίζουν τα κορμιά τους προς τέρψη των αχόρταγων ματιών. Όσπου τα μεταξένια πέπλα βρέθηκαν στο πάτωμα και τα μάγουλά της βάφτηκαν για ακόμη μια βραδιά κόκκινα από ντροπή. Ο άντρας που την επέλεξε για να περάσει μαζί της τη νύχτα του ήταν κάποιος από τους στρατηγούς του Πασά. Ο τρόπος που την κοίταζε την έκανε να αναγουλιάζει, όμως ήξερε πως αυτή θα ήταν η τελευταία φορά που θα περνούσε εκείνο το μαρτύριο.

Μόλις η βραδιά τελείωσε και οι μεθυσμένοι άντρες βυθίστηκαν σε έναν ύπνο βαρύ, το χαρέμι αποσύρθηκε στα ιδιαίτερα δωμάτιά του. Η Δροσή τότε ζήτησε άδεια από τον ευνούχο και πήγε και έπλυνε το κορμί της καλά, τρίβοντάς το ξανά και ξανά. Ήθελε να φύγει από εκεί μέσα καθαρή, ξεπλυμένη από τα βρομερά αγγίγματα που είχαν αφήσει πάνω της τα προηγούμενα χρόνια.

Όταν βρέθηκε κάτω από το σκέπασμά της, ψαχούλεψε στα τυφλά το μαξιλάρι της και ξετρύπωσε το πουγκί που της είχε δώσει η Βασιλική. Τότε, από το απέναντι παράθυρο είδε τις πύρινες γλώσσες να σηκώνονται μέσα στον μαύρο ουρανό. Η καρδιά της άρχισε να χτυπάει ανεξέλεγκτα. Η ώρα είχε φτάσει!

Βόλεψε το πουγκί στον κόρφο της και σύρθηκε αθόρυβα έξω από το δωμάτιο του ύπνου. Οι ευνούχοι έλειπαν από τα πόστα τους, καθώς η φωτιά που θέριευε τους είχε τραβήξει την προσοχή. Μα λίγο πριν αρχίσει να τρέχει στον διάδρομο, το βλέμμα της έπεσε πάνω σε μια νεαρή κοπέλα που την είχαν φέρει στο χαρέμι πριν από λίγες μόλις μέρες.

«Αϊσέ, τι κάνεις τέτοια ώρα ξύπνια;» τη ρώτησε ψιθυριστά κοιτάζοντας γύρω της έντρομη μην την πάρουν χαμπάρι.

Το κορίτσι δε μίλησε, μονάχα την κοίταξε μέσα στα μάτια. Το βλέμμα της ήταν μια ικεσία, ένας σιωπηλός σπαραγμός, και

την εκλιπαρούσε να μην την αφήσει εκεί, να την πάρει μαζί της!

Η Δροσή ένιωσε την ψυχή της να λιώνει. Η Βασιλική τής είχε ξεκαθαρίσει πως έπρεπε να φύγει μονάχη, πως δεν μπορούσε να πάρει καμία άλλη μαζί, αν ήθελε να έχει την παραμικρή ελπίδα να δραπετεύσει, μα η καρδιά της πρόσταζε διαφορετικά. Μέσα στα μάτια της μικρής μουσουλμάνας είδε τον εαυτό της, είδε την απελπισία που είχε τυλίξει κάποτε και την ίδια και της φάνηκε αδιανόητο να την αφήσει πίσω.

Αν ήθελε να λογίζεται για άνθρωπος, έπρεπε να τη βοηθήσει. «Που να σε πάρει, Δρόσω...» μουρμούρισε μέσα από τα δόντια της και άρπαξε το κορίτσι από το χέρι. Το τελευταίο που πρόλαβε να δει ήταν ένα χαμόγελο να απλώνεται στα χείλη της μικρής κόρης.

Βγήκαν από το χαρέμι και με την κάλυψη που τους πρόσφεραν οι καπνοί γλίστρησαν αθόρυβα προς τη νότια μεριά του κάστρου. Κόσμος έτρεχε πέρα δώθε πανικόβλητος. Άλλοι προσπαθούσαν μάταια με κουβάδες και παγούρια να υποτάξουν τις ανεξέλεγκτες φλόγες, άλλοι μέσα από ετοιμόρροπα σπίτια τραβούσαν μπαούλα και τορβάδες και άλλοι έψαχναν έντρομοι μέσα στον χαλασμό τους δικούς τους και την οικογένειά τους.

Έπρεπε να βιαστούν, έπρεπε να τρέξουν, αν δεν ήθελαν να τις πνίξουν στη λίμνη. Σύντομα οι ευνούχοι θα αντιλαμβάνονταν την απουσία τους και θα έστελναν ξοπίσω τους φρουρούς και στρατιώτες. Όμως η φωτιά που έπνιγε πια την πόλη ήταν με το μέρος τους.

Έφτασαν ξέπνοες στα τείχη και ο φρουρός, όπως της είχε μηνύσει η Βασιλική, τις οδήγησε στο παραπόρτι και τις πέρασε στην εξωτερική πλευρά του τείχους.

Ακολουθώντας πιστά τις οδηγίες της Βασιλικής, βάδισαν σε ένα μονοπάτι που μετά βίας ξεχώριζε. Πνιγμένο όπως ήταν στις

καλαμιές και στα χορτάρια, τους παρείχε την κατάλληλη κάλυψη, μέχρι που βγήκαν σε ένα μικρό ξέφωτο.

Η Δροσή σταμάτησε τότε για μια στιγμή, κοίταξε τον ουρανό, που είχε αρχίσει να χαράζει, και πήρε μια βαθιά ανάσα. Έπειτα από τόσα χρόνια, ήθελε να αναπνεύσει για μια φορά ελεύθερη.

Ένας έμπορος από την Οδησό παίρνει όρκο βαρύ να διαδώσει παντού το όραμα της Φιλικής Εταιρείας. Ένας Ελβετός τυπογράφος αφήνει πίσω τη ζωή του για να λάβει μέρος στην Ελληνική Επανάσταση. Ένα αμούστακο αγόρι γίνεται τρανός καπετάνιος. Μια νεαρή Χιώτισσα δίνει τη δική της μάχη, έχοντας για μοναδικό όπλο την πένα της. Ένας Σουλιώτης βοηθάει μια χριστιανή και μια μουσουλμάνα να δραπετεύσουν από το χαρέμι του Αλή Πασά στα Γιάννενα.

Η Ελλάδα φλέγεται, ματώνει, παλεύει να αποτινάξει τον ζυγό της σκλαβιάς από πάνω της.

Κι η Ιστορία εκεί, πάντοτε παρούσα, να καθορίζει τα βήματα όλων, να τους οδηγεί, άλλοτε σωστά και άλλοτε λανθασμένα, να τους χαρίζει χαρές και πίκρες, να γράφει τις σελίδες της ζωής τους πότε με την απελπισία και πότε με τον έρωτα, πότε με τον θάνατο και πότε με την ελευθερία.

«Τι είναι για μένα η Εβηλάδα; Να, σαν να τη βλέπω τώρα da μπροστά μου... Μια γυναίκα λιβέντισσα, μια γυναίκα αρχόντισσα που στέκει περήφανη κι αγέρωχη. Με τη λευκή την πουκαμίσια της, τη χρυσοποίκιλτη φορεσιά της. Μπορώ, θαρρείς, ν' αγγίξω το υφάδι της. Μια γυναίκα στριμωγμένη στη γωνιά, απ' όλους σας κυκλωμένη. Μα πάνω της βασιτάει λιβέπιδι, και το 'χει πιότερο να πεθάνει παρά να πέσει στα βρομερά σας χέρια!»

Ένα αριστοτεχνικά γραμμένο μυθιστόρημα για μια από τις πιο σημαντικές ιστορικές περιόδους της νεότερης Εβηλάδας.

ΔΕΙΤΕ ΕΔΩ
ΚΡΙΤΙΚΕΣ ΓΙΑ
ΤΟ ΒΙΒΛΙΟ

Εκδόσεις ΨΥΧΟΓΙΟΣ
www.psychogios.gr

ΚΩΔ. ΜΗΧ/ΣΗΣ: 21426

Ε Σ Ε Ι Σ Κ Ι Ε Μ Ε Ι Σ Π Α Ν Τ Α Σ ' Ε Π Α Φ Η